

TURVALLISUUSALAN PERUSOPPIKIRJA

JYRI PAASONEN &
VESA ELLONEN

TIETOSANOMA

TURVALLISUUSALAN PERUSOPPIKIRJA

JYRI PAASONEN &
VESA ELLONEN

TURVALLISUUSALAN PERUSOPPIKIRJA

TIETOSANOMA
HELSINKI

© Tekijät ja Tietosanoma 2017
ISBN 978-951-885-417-6
K35.7

Tietosanoma / Art House Oy
Bulevardi 19 C
00120 Helsinki
info@tietosanoma.fi
www.tietosanoma.fi

Kansi: Petri Latvala
Taitto ja kuviot: Sisko Honkala

Painettu EU:ssa

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	11
1.1 Kirjan sisältö ja rakenne	11
1.2 Laki yksityisistä turvallisuuspalveluista	13
1.3 Ihmisten perusoikeudet	14
1.4 Muu alan tehtäviin vaikuttava lainsäädäntö	17
2 VARTIOIMISLIIKETOIMINTA	19
2.1 Yleistä	19
2.2 Vartioimisliiketoiminnan määritelmä	19
2.3 Vartija ja väliaikainen vartija	21
2.4 Vartioimistehtävä	22
2.4.1 Perustehtävät	24
2.4.2 Erityiset vartioimistehtävät	26
2.4.3 Perustehtävien ja erityisten tehtävien yhtäläisyydet ja erot	28
2.5 Vartioimisalue ja vartioimiskohde	30
2.6 Vartioimistehtävien suorittamistavat	32
2.7 Vartioimistehtävien ja poliisin tehtävien rajanveto	36
2.8 Vartijan toimivaltuudet	37
2.8.1 Pääsyn estäminen ja poistaminen	39
2.8.2 Kiinniottaminen	40
2.8.3 Turvallisuustarkastus	43
2.8.4 Voimakeinojen käyttäminen	44
2.8.5 Voimankäyttövälineet	46
2.9 Vartijan asu	48
2.10 Vartijan koulutus ja hyväksyminen	49
<i>Kysymyksiä</i>	51

3	JÄRJESTYKSENVALVONTATOIMINTA	53
3.1	Yleistä	53
3.2	Järjestyksenvalvoja	53
3.3	Järjestyksenvalvontatoiminnan luvanvaraisuus	55
3.4	Järjestyksenvalvontatehtävä	57
3.4.1	Toimialueet	60
3.4.2	Järjestyksenvalvojan asettaminen	63
3.4.3	Järjestyksenvalvojan asettaminen poliisin määräyksen perusteella	65
3.5	Rajanveto viranomaistehtäviin ja vartijan tehtäviin	66
3.6	Poliisin tai Rajavartiolaitoksen avuksi asetettavat järjestyksenvalvojat	68
3.7	Matkalipun tarkastuksessa avustaminen	72
3.8	Järjestyksenvalvojan toimivaltuudet	72
3.8.1	Pääsyn estäminen	75
3.8.2	Poistaminen ja kiinniottaminen	78
3.8.3	Säilöissäpito aluksella ja yleisötilaisuudessa	80
3.8.4	Säilössä pidettävien kohtelu ja menettely säilössä pitämisessä	81
3.8.5	Rikoksesta epäillyn kiinniottaminen	83
3.8.6	Turvallisuustarkastus	84
3.8.7	Kiellettyjen esineiden ja aineiden poisottaminen	85
3.8.8	Voimakeinojen käyttäminen	86
3.8.9	Voimankäyttövälineet	88
3.9	Järjestyksenvalvojan koulutus	90
3.10	Järjestyksenvalvojan tunnus ja asu	91
	<i>Kysymyksiä</i>	93
4	TURVATARKASTUSTEHTÄVÄT JA MUUT YKSITYISEN TURVALLISUUSALAN TEHTÄVÄT, JOIHIN EI SOVELLETA TURVAPALVELULAKIA	95
4.1	Yleistä	95
4.2	Turvatarkastustehtävät	96
4.3	Lentoasemien turvatarkastustehtävä	96
4.4	Satamien turvatarkastustehtävä	97

4.5	Turvataarkastus poliisin ja Rajavartiolaitoksen toimitiloissa	98
4.6	Valtioneuvoston, ministeriöiden ja oikeuskanslerinviraston turvataarkastukset	99
4.7	Tuomioistuimien turvataarkastajat	99
4.8	Ydinvoimalaitosten turvahenkilöt ja poliisin säilyttämien henkilöiden kohtelusta annetussa laissa tarkoitetut vartijat	100
	<i>Kysymyksiä</i>	101
5	OIKEUTTAMISPERUSTEET	102
5.1	Yleistä	102
5.2	Hätävarjelu	103
5.3	Pakkotila	106
5.4	Omaisuu den takaisin ottaminen	107
5.5	Loukatun suostumus	109
5.6	Poliisin avustaminen	110
	<i>Kysymyksiä</i>	112
6	TURVASUOJAUSTOIMINTA	114
6.1	Yleistä	114
6.2	Turvasuojaustehtävä, turvallisuus konsultointi ja hyväksymistä edellyttävä turvasuojaustehtävä	115
6.3	Turvasuojaaja	117
	<i>Kysymyksiä</i>	119
7	YLEISET SÄÄNNÖKSET SEKÄ ALAN OHJAUS JA VALVONTA	120
7.1	Työnantajan työ johto-oikeus	120
7.2	Toimintaohjeet	121
7.3	Toimeksiantosopimus	122
7.4	Valvonta	122
	7.4.1 Omavalvonta	125
	7.4.2 Viranomaisvalvonta	127
	7.4.3 Vartijaksi, järjestyksenvalvojaksi ja turvasuojaajaksi hyväksyminen	130

7.4.4	Kortit	134
7.4.5	Hyväksymisten ehdot ja rajoitukset	140
7.4.6	Väliaikainen vartija	142
7.4.7	Tilapäiset järjestyksenvalvojat	142
7.4.8	Vartijan voimankäyttökoulutukset	143
7.4.9	Järjestyksenvalvojan voimankäyttökoulutukset	144
7.5	Ajantasainen valvonta	144
7.6	Jälkikäteinen valvonta	146
7.6.1	Turvallisuusalan elinkeinoluvan ja vastaavaksi hoitajaksi hyväksymisen väliaikainen peruuttaminen	147
7.6.2	Turvallisuusalan elinkeinoluvan ja vastaavaksi hoitajaksi hyväksymisen peruuttaminen	147
7.6.3	Vartijaksi, järjestyksenvalvojaksi ja turvasuojaajaksi hyväksymisen peruuttaminen	149
7.6.4	Vartijaksi, järjestyksenvalvojaksi ja turvasuojaajaksi hyväksymisen väliaikainen peruuttaminen	152
7.7	Rangaistussäännökset	153
7.7.1	Salassapitorikos ja salassapitorikkomus	153
7.7.2	Vartijan ja järjestyksenvalvojan rikosoikeudellinen suoja	155
7.7.3	Luvaton turvallisuusalan elinkeinotoiminnan harjoittaminen	155
7.7.4	Vartioimisliikerikkomus	156
7.7.5	Järjestyksenvalvontarikkomus	164
7.7.6	Turvasuojausrikkomus	173
7.7.7	Turvallisuuspalvelurikkomus	175
7.8	Erinäiset säännökset	180
7.8.1	Sisäisen turvallisuuden viranomaisten kieltö osallistua yksityisen turvallisuusalan tehtäviin	180
7.8.2	Ulkomaiset pätevyystodistukset	180
7.8.3	Lausunnot	181
7.8.4	Eurokäteisen maantiekuljetukset	181
7.8.5	Muutoksenhaku	181
7.8.6	Vastaavaa hoitajaa ja vartijaa koskevien säännösten soveltaminen	182
	<i>Kysymyksiä</i>	183

8 RIKOSPROSESSI	187
8.1 Yleistä	187
8.2 Keskeiset toimijat rikosprosessissa	187
8.2.1 Asianomistaja	188
8.2.2 Asianomistajan avustaja	188
8.2.3 Syyttäjä	189
8.2.4 Syytetty	189
8.2.5 Syytetyn avustaja	190
8.2.6 Todistaja	191
8.2.7 Tuomari	192
8.3 Rikosasian käsittely	192
8.3.1 Esitutkinta	192
8.3.2 Syyteharkinta	195
8.3.3 Rikosasian tuomioistuinkäsittely	196
<i>Kysymyksiä</i>	199
Lainsäädäntö	201
Laki yksityisistä turvallisuuspalveluista 21.8.2015/1085	203
Valtioneuvoston asetus turvallisuusalan neuvottelukunnasta 20.10.2016/873	236
Valtioneuvoston asetus yksityisistä turvallisuuspalveluista 20.10.2016/874	237
Sisäministeriön asetus vartijan ja järjestyksenvalvojan asusta ja järjestyksenvalvojan tunnuksista 20.10.2016/875	242
Sisäministeriön asetus voimankäyttö-, ase- ja järjestyksen- valvojakouluttajien koulutuksesta 20.10.2016/876	245
Sisäministeriön asetus järjestyksenvalvojan suorittamasta turvallisuustarkastuksesta ja säilöissäpidosta 20.10.2016/877	248
Sisäministeriön asetus vartijan ja järjestyksenvalvojan koulutuksesta ja voimankäyttövälineiden koulutuksesta sekä turvallisuusalan elinkeinoluvan haltijan vastaavan hoitajan koulutuksesta 20.10.2016/878	250
Hakemisto	255

1 JOHDANTO

1.1 Kirjan sisältö ja rakenne

Tämä kirja on tarkoitettu ensisijaisesti oppikirjaksi vartijan ja järjestyksenvalvojan sekä turvallisuusalan tutkintoon johtavaan koulutukseen. Lakiuudistuksen vuoksi myös kokeneiden vartijoiden ja järjestyksenvalvojen olisi hyvä päivittää osaamistaan kirjan avulla esimerkiksi osana työpaikkakoulutusta. Kirja antaa myös hyvät perustiedot kaikille yksityisistä turvallisuuspalveluista kiinnostuneille, esimerkiksi yritysten ja julkisyhteisöjen turvallisuustehtäviä suorittaville. Kirjassa käsitellään myös yksityisten turvallisuuspalvelujen kokonaisuuteen kuuluvia turvatarkastustehtäviä ja turvasuojaustehtäviä, ja kirja soveltuukin sen vuoksi osaksi myös kyseisten tehtävien koulutusta. Myös turvallisuusviranomaiset voivat hyödyntää kirjaa osana koulutustaan.

Kaikkia yksityisen turvallisuusalan tehtäviä koskee Suomessa erityislainsäädäntö, jolla määritellään tarkoin, mitä alan toimijat voivat tehdä, miten, missä ja millä edellytyksillä. Yksityisen turvallisuusalan tehtäviksi katsotaan vartioimisliike-, järjestyksenvalvonta-, turvasuojaus- ja turvatarkastustoiminta. Lukuun ottamatta turvatarkastustehtäviä, joita säännellään myös useassa toimialuekohtaisessa erityislaissa, niiden toimintaa säännellään 1.1.2017 voimaan astuneella yksityisistä turvallisuuspalveluista annetulla lailla ja sen nojalla annetuilla alemmantasoisilla säädöksillä (asetuksilla) ja viranomaisten määräyksillä. Kirja on rajattu nimenomaisesti käsittelemään Suomessa tarjolla olevia yksityisiä turvallisuuspalveluja.

Koska kirja on tarkoitettu alan toimijoiden oppikirjaksi työtehtävissä, asioita selvennetään käytännön esimerkein. Kirjassa painotetaan toiminnallisesti tärkeitä asioita:

- 1) alan toimijoiden tehtäviä (määritelmiä)
- 2) yleisiä periaatteita
- 3) kohdehenkilöiden oikeusturvaa suojaavia säännöksiä

- 4) toimivaltuuksia
- 5) voimakeinojen käyttämiseen liittyviä asioita ja
- 6) oikeuttamisperusteita eli niin sanottuja jokamiehen oikeuksia siltä osin, kuin alan toimijoiden tehtävien suorittaminen perustuu niiden käyttämiseen työtehtävissä.

Kirjassa kerrataan asioita tarkoituksella ja esitetään niitä eri näkökulmista. Osin samojen asioiden toistumisen tunne ei kuitenkaan johdu vain kirjoittajista: esimerkiksi vartijaa ja järjestyksenvalvojaa koskevat monin osin pitkälti samansisältöiset säännökset. Ne on kuitenkin selvyuden vuoksi katsottu tarkoituksenmukaiseksi esittää tehtäviä koskevissa erillisissä luvuissa.

Tämä kirjan luku 1 sisältää johdannon aiheeseen. Ensimmäiseksi tutustutaan yksityisistä turvallisuuspalveluista annetun lain taustoihin ja tavoitteisiin. Jotta lain säännöksiä voisi ymmärtää, täytyy lyhyesti tutustua myös Suomen perustuslain sääntelemiin ihmisten perusoikeuksiin. Yksityistä turvallisuusalaa koskevan sääntelyn keskeisenä tavoitteena on antaa oikeusturvaa yksityisten turvallisuuspalvelujen toimijoiden toimenpiteiden kohteille eli kenelle tahansa henkilölle.

Luvut 2–4 ja 6 käsittelevät alan eri tehtäviä. Vartioimisliiketoimintaa ja vartioimistehtäviä käsitellään luvussa 2, järjestyksenvalvontatoimintaa luvussa 3, turvatarkastustehtäviä luvussa 4 ja turvasuojaustehtäviä luvussa 6. Näiden lukujen rakenne on samanlainen. Niissä käsitellään aloittaen yleisistä asioista ja jatkaen tehtävälajia koskevaan sääntelyyn, toimivaltuuksiin ja voimankäyttöön. Luvussa 5 käsitellään yksityisen turvallisuusalan toimijan näkökulmasta oikeuttamisperusteita.

Toiminnan edellytyksiä (muun muassa luvat ja hyväksymiset, koulutusvaatimukset sekä valvonta) käsitellään niiden samankaltaisuuden vuoksi erillisessä luvussa 7, jossa tutustutaan muun muassa alan viranomaisvalvontaa ja rangaistuksia koskevaan sääntelyyn. Luvussa 8 käsitellään alan toimijan näkökulmasta rikosprosessia.

Asian omaksumista voi testata lukujen lopussa olevilla kysymyksillä. Kirjan liitteeksi on koottu alaa koskeva ajantasainen lainsäädäntö.

1.2 Laki yksityisistä turvallisuuspalveluista

Yksityisten turvallisuuspalvelujen kysyntä on jatkuvasti kasvanut. Palvelujen on havaittu täydentävän poliisin ja muiden viranomaisten toimintaa. Lisäksi alan palveluilla on voitu tyydyttää yritysten ja yksityistalouksien turvallisuustarpeita, joissa viranomaistoiminta ei perinteisesti ole ollut keskeisessä asemassa. Alan toimintaan kuuluu rikosriskien ja muiden tahallisesti aiheutettujen turvallisuusriskien torjuntaa (*security*-tehtävät). Palveluilla on suuri merkitys myös palovaarojen ja muiden riskien torjunnassa (*safety*-tehtävät).

Yksityisistä turvallisuuspalveluista annetun lain uudistustyön tärkeimpänä tavoitteena oli yksityisiä turvallisuuspalveluja koskevan sääntelyn selkiyttäminen verrattuna aikaisemmin voimassa olleeseen alaa koskevaan lainsäädäntöön. Tärkeimmäksi keinoksi sääntelyn selkiyttämiseksi katsottiin alaa koskevan lainsäädännön keskittäminen yhteen lakiin. Säädettiin edellisen, vuonna 2002 voimaan tulleen lain tilalle uusi laki yksityisistä turvallisuuspalveluista (1085/2015). Siihen sisällytettiin järjestyksenvalvontaa koskevat säännökset, ja aikaisemmin muissa laeissa olleet järjestyksenvalvojan asettamista koskevat säännökset kumottiin. Uudistunut laki tuli voimaan 1.1.2017. Jatkossa kyseiseen lakiin viitataan tässä kirjassa nimellä *turva-palvelulaki*, jota käytetään myös Finlexissä. Finlex on oikeusministeriön omistama, oikeudellisen aineiston julkinen ja maksuton internetpalvelu.

Turvapalvelulain tavoitteena on yksityisten turvallisuuspalvelujen laadun ja luotettavuuden varmistaminen sekä viranomaisten ja yksityisten turvallisuuspalvelujen välisen yhteistyön edistäminen. Luotettavuutta varmistetaan muun muassa viranomaisten jatkuvalla valvonnalla, työntekijöiden lakisääteisillä koulutuksen vähimmäisvaatimuksilla ja lainsäädännön noudattamisesta yrityksissä valvovan, lakisääteisesti koulutetun ja hyväksytyt vastaan hoitajan toiminnalla (omavalvonta).

Esimerkkeinä yhteistyön edistämisestä viranomaisten ja yksityisten turvallisuuspalvelujen välillä voidaan mainita säännökset vartijan ja järjestyksenvalvojan velvollisuudesta tiettyjen törkeiden, jo tapahtuneiden rikosten ilmoittamiseen. Konkreettinen esimerkki yhteistyöstä ovat myös poliisin ja Rajavartiolaitoksen avuksi asetettavat järjestyksenvalvojat, joita näkee esimerkiksi Helsingin rautatieasemalla ja metrossa. Käytännössä turvapalvelulain tavoitteeseen pyritään päivittäisellä yhteistyöllä. Esimerkiksi

vartijat ottavat kiinni näpistelijöitä kaupoista, luovuttavat heitä poliisille ja tekevät rikosilmoitukset. Nämä tehtävät ovat ehkä volyyymiltään merkittävintä yhteistyötä. Lisäksi järjestyksenalvojat esimerkiksi erottavat tappelijat ravintolassa toisistaan ja poistavat räihinöitsijät ravintolasta tai jos välttämättömä, ottavat heidät kiinni ja luovuttavat poliisille. Suuria yleisötilaisuuksia, esimerkiksi kesäisiä musiikkifestivaaleja ja sarjamuotoisesti järjestettäviä urheilutapahtumia, ei voitaisi viranomaisten resurssien niukkuuden vuoksi järjestää ilman järjestyksenalvojen työpanosta.

Turvasuojaajat asentavat murtohälytys- ja kameravalvontajärjestelmiä asiakkailleen ja yhteistyössä heidän kanssaan ilmoittavat tapahtumista poliisille rikosten torjuntaa ja tutkimista varten. Useissa kaupungeissa ja kunnissa suunnitellaan strategisella tasolla poliisin ja turvallisuusalan elinkeinolan haltijoiden yhteistyötä, jotta voitaisiin saavuttaa mahdollisimman hyviä tuloksia. Samoin suunnitellaan ja toteutetaan myös yritysturvallisuuteen liittyviä jatkuvia tehtäviä, joihin vartioimisliikkeet ja turvasuojausyritykset osallistuvat.

Turvapalvelulain soveltamisala kertoo, mihin lakia sovelletaan eli mihin asioihin se vaikuttaa. Toisaalta se myös rajoittaa sitä, missä asioissa lakiin voidaan vedota. Turvapalvelulakia sovelletaan vartioimisliiketoimintaan, järjestyksenalvojojatoimintaan ja turvasuojaustoimintaan eli tehtäviin, joista käytetään yhteistä nimitystä *yksityiset turvallisuuspalvelut*. Yksityisiin turvallisuuspalveluihin katsotaan yleisesti kuuluvan myös turvatarkastustehtävät, joihin turvapalvelulaissa viitataan erityisellä viittaussäännöksellä.

Turvapalvelulaki on monelta osin luonteeltaan ihmisten (alan toimijoiden toimenpiteiden kohteiden) oikeusturvaa suojeleva laki. Lisäksi järjestäytyneen yhteiskunnan kannalta on tärkeää, että poliisin ja muiden viranomaisten ja yksityisten turvallisuuspalvelujen tehtäväjaosta on säädetty täsmällisesti ja selkeästi.

1.3 Ihmisten perusoikeudet

Yksityisen turvallisuusalan toimijat voivat käyttää julkista valtaa hoitaessaan heille kuuluvia tehtäviä. Julkisen vallan käyttäminen on perinteisesti liitetty viranomaistoimintaan. Julkisen vallan käytölle on ominaista, että se on yksipuolista määräämistä toisen oikeuspiiristä tai siihen puuttumista.

Esimerkiksi vartijan toimivaltuuksilla voidaan siten puuttua rajoittavasti perusoikeuksiin, millä tarkoitetaan jonkin perusoikeussäännöksen soveltamisalan piirissä olevan oikeuden kaventamista tai perusoikeussäännöksen suojaamiin yksilön oikeuksiin puuttumista julkisen vallan toimenpitein. Vartijan toimivaltuuksilla voidaan puuttua perustuslain mukaiseen henkilökohtaiseen vapauteen ja koskemattomuuteen sekä liikkumisvapauteen. Perustuslain mukaan jokaisella on oikeus elämään sekä henkilökohtaiseen vapauteen, koskemattomuuteen ja turvallisuuteen. Tämän takia ketään ei saa tuomita kuolemaan, kiduttaa eikä muutoinkaan kohdella ihmisarvoa loukkaavasti. Lisäksi henkilökohtaiseen koskemattomuuteen ei saa puuttua eikä vapautta riistää mielivaltaisesti eikä ilman laissa säädettyä perustetta.

Ihmisarvon loukkaamiskielto suojaa ihmisen fyysisen vapauden ohella myös tahdonvapautta ja itsemääräämisoikeutta. Kielto kattaa kaikki julmat, epäinhimilliset tai halventavat rangaistuksen tai muun kohtelun muodot. Oikeus henkilökohtaiseen koskemattomuuteen antaa suojaa esimerkiksi henkilöön kohdistettavia tarkastuksia vastaan. Kenenkään vapautta ei saa riistää mielivaltaisesti eikä ilman laissa säädettyä perustetta. Vain tuomioistuim voi määrätä rangaistuksen, joka sisältää vapaudenmenetyksen. Vapaudenmenetyksellä tarkoitetaan järjestelyä, jolla henkilöä kielletään ja estetään poistumasta hänelle määrätystä hyvin rajatusta olinpaikasta. Muun vapaudenmenetyksen laillisuus voidaan saattaa tuomioistuimen tutkittavaksi. Vapautensa menettäneen oikeudet tulee turvata lailla.

Perustuslain mukaan Suomen kansalaisella ja maassa laillisesti oleskelevalla ulkomaalaisella on vapaus liikkua maassa ja valita asuinpaikkansa. Liikkumisvapauden asema perusoikeutena merkitsee, että rajoitusten on perustuttava lakiin. Rajoitusten tulee täyttää myös yleiset rajoitusedellytykset. Rajoitusten sallittavuutta arvioitaessa on otettava huomioon perusoikeussuojan ja kansainvälisten ihmisoikeussopimusten määräysten yhteisvaikutus ja tulkinnallinen sopeuttaminen toisiinsa. Euroopan ihmisoikeussopimus edellyttää, ettei liikkumisvapaudelle saa asettaa muita kuin sellaisia rajoituksia, jotka ovat lain mukaisia ja välttämättömiä kansallisen tai yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseksi, rikosten ehkäisemiseksi tai yksilön oikeuksien ja vapauksien suojaamiseksi.

Yksityisen turvallisuusalan toimijat voivat käytännössä joutua tilanteisiin, joissa muidenkin kuin perustuslain mukaisten perusoikeuksien louk-

kaamisen vaara voi olla käsillä, vaikka toimivaltuudet eivät niiden rajoittamiseen suoranaisesti liity. Oheisessa tietolaatikossa kuvataan keskeisimmät huomioitavat perusoikeudet.

TURVALLISUUSALAN TEHTÄVISSÄ HUOMIOITAVAT IHMISTEN KESKEISIMMÄT PERUSOIKEUDET

Yhdenvertaisuus

Ketään ei saa ilman hyväksyttävää perustetta asettaa eri asemaan sukupuolen, iän, alkuperän, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, terveydentilan, vammaisuuden tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella.

Oikeus elämään sekä henkilökohtaiseen vapauteen ja koskemattomuuteen

Jokaisella on oikeus elämään sekä henkilökohtaiseen vapauteen, koskemattomuuteen ja turvallisuuteen.

Ketään ei saa tuomita kuolemaan, kiduttaa eikä muutoinkaan kohdella ihmisarvoa loukkaavasti.

Henkilökohtaiseen koskemattomuuteen ei saa puuttua eikä vapautta riistää mielivaltaisesti eikä ilman laissa säädettyä perustetta. Rangaistuksen, joka sisältää vapaudenmenetyksen, määrää tuomioistuin. Muun vapaudenmenetyksen laillisuus voidaan saattaa tuomioistuimen tutkittavaksi. Vapautensa menettäneen oikeudet turvataan lailla.

Liikkumisvapaus

Suomen kansalaisella ja maassa laillisesti oleskelevalla ulkomaalaisella on vapaus liikkua maassa – –.

Yksityiselämän suoja

Jokaisen yksityiselämä, kunnia ja kotirauha on turvattu. Henkilötietojen suojasta säädetään tarkemmin lailla.

Kirjeen, puhelun ja muun luottamuksellisen viestin salaisuus on loukkaamaton.

Turvallisuusalan perusoppikirja on tietopaketti turvallisuusalan ammatillisiin tutkintoihin. Kirjassa käsitellään tiiviisti vartijan, järjestyksenvalvojan ja turvasuojaajan tehtävien ja muiden yksityisen turvallisuusalan tehtävien perusteet sekä turvallisuusalalla keskeiset säännökset ja alan valvonta.

Lukujen lopussa on kustakin aihealueesta kysymyksiä, joiden avulla voi kerrata oppimaansa ja valmistautua tutkintotilaisuuksiin.

Teos on tarkoitettu oppimateriaaliksi erityisesti turvallisuusalan tutkintoihin, mutta se soveltuu myös muuhun alan opetukseen.

OTT, dosentti Jyri Paasonen toimii turvallisuusalan yrittäjänä ja tutkijana. Hän on kirjoittanut aiemmin useita kirjoja turvallisuusalasta. OTK, VT, KTM Vesa Ellonen toimii liikejuridiikan asiantuntijana KPMG:ssä. Molemmilla on laaja kokemus turvallisuusalalta.

ISBN 978-951-885-417-6
KL K35.7

Kansi: Petri Latvala
www.tietosanoma.fi

9789518854176